

ÉLŐ ERDÉLY EGYESÜLET

CSÍKCSICSÓ

HONISMERETI ESSZÉ

Szabó Szilvia
Csíkcsicsó
Joannes Kajoni Szakközépiskola

2014

Kedvenc kis falum: Csíkcsicsó

Csíkcsicsó, vagy ahogyan a helyiek nevezik **Csicsó**, Romániában, Hargita megyében található. A 6941 hektáron fekvő békés kis falu Csíkszeredától 5 km-re található. Szomszédja Madéfalvának, akivel egészen 1952-től 2004 április 24-ig egy községnek említették.

Rengeteg érdekes, a falu keletkezésével kapcsolatos történetet lehet hallani, ha csak elindulunk a faluban, és kérdezősködünk az idősebb emberektől. Amikor meghallgatunk több történetet egyszer csak arra jövünk rá, hogy mindegyik vége az, hogy megalakult Csicsó, de felfigyelhetünk arra, hogy a történetek egy kicsit különböznek egymástól.

Kérdezősködtem a faluban az idősebbektől és megtudtam, hogy Csicsó valamikor a magyar honfoglalás után, **a XII. és a XIII. században** keletkezett. Még megemlégettek azt is, hogy a falu az elnevezését valószínűleg az akkoriban itt letelepedő ősök vezetőjének vagy egy családfőnek a nevét viseli.

Személy szerint nagyon szeretem ezt a falut. Nyugodt falusi környezetben tölthetem a mindennapjaimat, kedves családom mellett, megértő barátok és kedves szomszédok vesznek körül. Szinte minden élelmiszert itthon, saját termesztésből fogyasztunk, egészségesen élünk.

Bármilyen nehéznek tűnik a vársiak szemével nézve a falusi élet, én nagyon szeretem. A világ legjobb helye ez számomra, mivel itt születtem, itt nőttem fel. És hát természetesen azért is szeretem szülőfalumat, mert megvan a falu lakói között az összetartás és a közös hagyományörzés, amit szerintem a városokban már nem tapasztalhatunk.

Ha a falusi közös hagyományörzéséről beszélünk, akkor mindenképp meg kell említsük azt, hogy Csicsóban, ősszel nagyon nagy szerepet tölt be a káposztavágás. Még Orbán Balázs is megemlést tesz erről a Szélkelyföld leírása című művében.

„ Csík-csicsó a Szépvíznek Oltba szakadásánál felekvő csinos székely falu, nevezetes káposztájáról, melyet az Olt téri keretekben oly nagy mennyiségben termelnek, hogy nem csak Csíkot ellátják a magyar konyha e kedvenc czikkével, hanem egészen Brassóig, s csicsói káposzta mindenütt nagy hírben van. (Orbán Balázs- Szélföld leírás)

Tamási Áron is említést tesz a híres, neves káposztatermelő faluról és művének főhősét Szakállas Ábelt is innen indítja el, fel a Madarasi hargitára.

„ Akkor is Ábelnek hívtak engem; s ott laktunk Csíkcsicsóban, abban a nagy káposztatermelő faluban, a felcsíki járásban, éppen az Olt vize mellett. ” (Tamási Áron- Ábel)

A káposztavágás mellet nagy szerepet tölt be a **farsangtemetés**. Visszaemlékezések alapján, valamikor régen a falutízesek (Alszeg, Felszeg, Újfalu) külön rendezetek mulatságokat, bálakat, táncokat, karácsony napja és vízkereszt közt.

Napjainkban már együtt rendezik meg a farsangtemetést, sőt most már más falvakba is ellátogatnak a „*tél elkergetése*” érdekében.

Farsangtemetés: (1.ábra)

Ha valaki ellátogat Csicsóba, később mindig visszatérő vendég lesz nálunk. Két lehetőség van arra, hogy elszállásoljuk a vendégeket akik ide ellátogatnak. Akár családi házaknál, akár a közbirtokosság által fenntartott szobákban. Ha segítséget kérnek az ide látogatók készségesen segítünk nekik.

Mikor nagyobb, vagy akár kisebb csoportokban érkeznek vendégek, általában be szoktuk mutatni nekik a afllu értékeit, utcáit, házait, különlegességeit.

Népdalok tanulására is van lehetősége az embereknek, mégpedig megtanulhatják Csicsó „*himnuszát*” a „**Kerek a káposzta**” kezdetű dalt.

Egyéb dalok amiket meg lehet tanulni: „*Káposzta , káposzta...*” , „*Lányok, lányok...*” , *stb.*

Természetesen, amikor a medvék nem veszélyeztetik a kirándulást (mert van amikor veszélyt jelentenek), akkor el lehet látogatni Csicsó-vár romjaihoz, amiről ugyan csak Orbán Balázs tesz említést.

„De Csicsón hiába kerestem Petki Dávidnak itten állott fényes kastélyát, mert azt 1706-ban Acton úgy feldúlt, hogy most még nyomait sem lehet feltalálni, hanem azért költözködő templomán, s káposztáján kívül még más nevezetessége is van Csicsónak, vagyis Csicsó várának, a Hargita oldalában lévő érdekes rom-töredéke.” (Orbán Balázs)

Egyes hiedelmek szerint óriások építették a várat és annak pereméről lógatták lábaikat a Várpatákba, viszont más mondások szerint egy nagyhatalom parancsára épült a vár, viszont építésének évéről semmilyen adat nem áll rendelkezésünkre. Ferencesrendi szerzetesek lakták mindaddig, amíg fel nem épült a csíksomlyói kolostor.

Jelenleg régészetei rezervátumként tarják számon. Sajnos még napjainkban sem rendelkezünk ennél több információval.

Hogy miért említi Orbán Balázs költözködő templonak? Erre a kérdésre csakis az a válasz hogy Csicsónak, Delnének és Pálfalvának régen egy temploma volt, a Szent János templom. Csicsóban addig amíg nem bővítették az addig meglévő kápolnát, ami 1450-ben épült, nem volt más temploma. Ami után lett egy választott és kinevezett lelekipásztor, Székely József, elfoglalta 1783-ban állomáshelyét, és az ő közreműködésével 1839-ben

kezdődött el a templomhajó megépítése. A templomot ezután Páduai Szent Antal tiszteletére lett felszentelve. A templom mellé épült 1829-ben a plébánia épülete, amely ma műemlékként van nyilvántartva.

Templom: (2. ábra)

Nemcsak szeretem a falut, hanem tiszta szívemből büszke vagyok rá, mivel az ittlakók csicsói lelkülettel csatákban vettek részt és mai napig benne van a falubeliek szívében a hazaszeretet és a harciasság szelleme.

Csicsóból rengeteg ember vett részt az 1848-49-es Szabadságharcban és az I.Világháborúban. A szájhagyomány szerint a csicsóiak az akkori plébánosuk vezetésével vettek részt a háromszéki ellenállási harcokban. Becsülettel harcoltak a nemzet szabadságharcában. A csicsóiak többsége a csiki 78. zászlóaljban szolgált, mint honvéd. Az I.Világháború csatatarein sok ember eleset, köztük sok csicsói. Voltak akik fogságba estek, mint Farkas Zsigmond is, aki csak 40 év után került haza.

Mindenképp meg kell említeni ha Csicsóról beszélünk, hogy régen másképp éltek az emberek. Mivel kollektivizálták a falut rengeteg ember munkába tudott állni, bár ez a munka néha nagyon nehéz volt. Sokkal több közös programjuk volt az embereknek, mivel fonóba jártak, együtt dolgoztak és közösen vágták le a káposztáskertben termelt ízletes káposztát. Napjainkban már nincs kollektív, de még most is vannak közös programok, amelyeken általában minden csicsói ember nagyon szívesen vesz részt. Vannak olyan programok amelyeket, most a fiatalabb generáció próbál feleleveníteni, igen nagy sikerrel.

Ha az emberek összefognak sok mindent el tudnak érni. Napjainkig is sokat fejlődött, szépült a falu. Nagyobb szabásúak lettek a falusi programok, mulatságok, le lett aszfalozva az út, megépült Csaracsóban a kulturális, természeti örökséget népszerűsítő és tájékoztató központ, megépült egy korszerű sportterem, korszerűsítették a futballpályát és újrászervezték a futballcsapatot (3.ábra), és felújították a gyógyszertárat. (6.ábra) Jövőre nézve pedig arra van kilátás, hogy újra működőképes lesz a tél folyamán a hargitafürdői sípálya.

Csicsó még büszkélkedhet hét civil szervezettel, egy cserkész csapattal és jól működő iskolával és óvodával.

A csicsói civil szervezetek:

- Csodaszarvas Lovasíjász Egyesület
- Élő Emlékezet Egyesület
- Vadvirágok Tánccsoport (7.ábra)

- Csíkcsicsói Keresztény Ifjak
- Csíkcsicsói Gazdák Egyesülete
- Fúvós zenekar (5.ábra)
- Csíkcsicsói Várkőszikla Ifjúsági Egyesület (CSIVISZ)

A 75-ös számú Szócs Antal cserkész csapat 1994-ben alakult meg és a falu egyik jeles szülöttjéről, plébánosáról, Szócs Antalról neveztek el. A csapatparancsnoka Szabó Kálmán. A csapat mintegy 25-30 cserkészt számlál.

Mindenképpen meg kell említeni azt is, hogy a kiskájoni születésű, ferences pap, Kájoni János nevét viseli a falu mind a két iskolája. (4.ábra) (I-IV, V-VIII)

Végül egy filmes érdekesség, a *Veri az ördög a feleségét* című magyar film *Veri* (András Ferenc filmje, 1977- Hunnia Stúdió) egy részletét itt forgatták Csíkcsicsóban, Újfaluban egy régi zsindeletetős házban.

Bibliográfia:

- Múltidéző – Szabó Kálmán, Státus Kiadó, 2013, Csíkszereda
- Csíkcsicsói tallózó – Szabó Magdolna, Szabó Kálmán, csíkszeredai nyomda, 1991
- Ábel – Tamási Áron, Szépirodalmi Könyvkiadó, Budapest, 1993
- <http://csikcsicso.ro/>
- <http://hu.wikipedia.org/wiki/Cs%C3%ADkcsics%C3%B3>
- Akiket kérdeztem: Balló Emőke, 18 éves, Csíkcsicsóban él.
Szabó András, 43 éves, Csíkcsicsóban él.

Melléklet:

1.ábra – Farsangtemetés

2.ábra- Templom

3.ábra - Focicsapat

4.ábra – Kájoni János Általános iskola

5.ábra – Fúvós zenekar

6.ábra – Gyógyszertár

7.ábra – Vadvirágok tánccsoport